13e Jaargang   Curacao den 12n September 1896.   № 663

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl.0,50 voor elken regel meer fl.0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAL № 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa luguarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number sò fl. 0,25.
Un annuncio di 1 te 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl.0,07½.

Moderne Beschaving.

Er ligt in de overweging van zooveel, dat men in den laatsten tijd in Afrika, en ook in andere werelddeelen zag misdrijven, iets ongemeen smartelijks. Immers een Schröder, een Stokes, een von Puttkamer, en hoe die beschavingsmannen ook verder heeten mogen, waren *beschaafde* lieden.

Men had hen in de salons kunnen ontmoeten. Men zou hen daar gezien hebben, naar den laatsten smaak gekleed, hoffelijk buigende en glimlachende, aardigheden en anekdoten vertellende, kortom als door-en-door nette menschen, als *gentlemen* zonder vrees of blaam. De gedachte, dat een van deze vriendelijke voorname heeren slecht of onbeschaamd genoeg zou geweest zijn om een evenmensch te mishandelen, laat staan om een reeks van gruwelen en wreedheden te bedrijven, welke zelfs heidensche barbaren tot ergernis zouden strekken, zou gewis bij niemand zijn opgekomen. Men had immers van het oogenblik, dat zij hun roeping als pioniers der beschaving volgden, deze heeren gekend als even net, even fatsoenlijk? En toch, te dikwijls vertoonde zich bij hen in al zijn woeste wreedheid en schaamtelooze dierlijkheid het karakter van den barbaar, wèl in wetenschap, doch allerminst in zedelijkheid boven de onbeschaafden uitstaande. En bedrijven allen nu niet de gruwelen, waarvan de Afrikaansche processen gewagen, het is al erg genoeg dat het beschavingswerk begonnen en voortgezet wordt door *velen* — wij zijn geneigd te zeggen, en met reden, door de *meesten* der beschavingsmannen — zonder dat zij diep zijn doordrongen van het zuivere begrip van godsdienst, van zedelijkheid, van rechtvaardigheid.

Is het niet betreurenswaardig, dat de beschaving der wereld moet uitgaan van menschen van zulk gehalte, en hebben zij, wien de moderne beschaving wordt opgedrongen, niet het volste recht zich te verstaan met hunne hervormers, voordat zij zich aan dezen overgeven? De maatschappij, die men wil doen deelen in het onschatbare voorrecht der hedendaagsche beschaving, moest eens vooraf de volgende vragen stellen, van welker juiste beantwoording het dan zou moeten afhangen, of onze beschavers hun werk konden voortzetten, ja dan neen; wij gelooven dat in dit geval zij wel onverrichter zake en bovendien met beschaamde kaken zouden kunnen terugkeeren.

"Men heeft ons gezegd," ongeveer aldus zou de te beschaven maatschappij kunnen spreken, "dat bij u de Staat neutraal moet zijn, dat wil zeggen, een Staat zonder God, zonder godsdienst en derhalve ook zonder geregeld te worden door de zedeleer, die van God uitgaat; dat gij dikwijls met haat achtervolgt en aan lastige wetsbepalingen onderwerpt menschen, wien men alleen dit kan ten laste leggen, dat zij gelooven in een persoonlijken God en in de eeuwige vergelding. Men verhaalt, dat bij u het openbaar onderwijs van dien aard is, dat het kind zijne hartstochten niet leert beteugelen en zijne kwade neigingen niet leert onderdrukken; dat vrijelijk de onzinnigste en goddelooste theorieën onder u worden verkondigd; dat Ravachol, Caserio, Vaillant en anderen door u worden vereerd als helden, die u bevrijd hebben van dwingelandij; dat socialisme en anarchisme bij u geldt als een doctrien, waarvoor leerstoelen moeten worden opgericht. Is *dat* de beschaving, die gij ons brengt?"

"Gij houdt ons voor, dat wij aan u onderworpen moeten zijn, dat wij onze handelingen moeten regelen volgens sommige geboden, zooals: gij zult niet stelen; gij zult niet doodslaan; gij zult geen valsche getuigenis geven, gij zult eens anders huisvrouw niet begeeren, noch iets, van wat hem toebehoort; gij zult uw vijanden vergeven en uw naaste beminnen gelijk u zelven; en ziet, onder u zijn er velen, die op eene onrechtvaardige wijze zich verrijken met het goed van anderen, die alle middelen uitvinden en voor niets terugdeinzen om zich te ontdoen van hen, die niet denken gelijk zij; die de minste beleediging niet kunnen vergeven, maar daarvoor steeds strenge voldoening vragen, en dit dikwijls op eene wijze, welke spot met alle gevoel van eer en fatsoen; wij weten, dat er onder u zijn, wien de voldoening van lage, vuige hartstochten alle begrip van zedelijkheid heeft ontnomen, en voor wie de bindende kracht der huwelijkstrouw niet meer bestaat. Is *dat* de beschaving, die gij ons brengt?"

"Voorzeker, wij schatten de weldaad der beschaving op hoogen prijs, doch men zal het ons niet euvel duiden, dat wij daarvan niet gediend zijn, wanneer wij om die beschaving te verkrijgen hooger geluk opofferen moeten. Derhalve, gelievet, voordat gij uw veelomvattend werk begint, ons te antwoorden op hetgeen wij u voorstellen. Kunt gij ons geen andere beschaving bieden dan die, welke wij in uzelven zien, keert terug, het zou de moeite niet loonen, dat gij onder ons werkzaam waart."

Laten wij, lezer, de verlegenheid, waarin de moderne beschavingsmannen bij zulk een onderhoud zich zullen bevinden, te gemoet komen en hun het verschuldigde antwoord schenken: dat antwoord toch kan niet anders zijn dan een veroordeeling van henzelven.

Te veel wordt er geloofd, dat de ware beschaving bestaat in het doen van uitvindingen en in het toepassen daarvan, in het kennen der wetten, welke de stof beheerschen. Bij de hervorming en veredeling van een volk doet het er niets aan af, of spoortreinen afstanden verslinden, of electrisch licht den nacht verandert als in dag; die echte beschaving gaat uit van weten en begrijpen, die niets hebben uitstaande met de stof. Eerbied en hoogachting voor het goddelijk en menschelijk gezag, een gevoel van rechtvaardigheid en zedelijkheid, dat fijn voelt, een streven naar eendracht en orde, nauwgezette plichtsbetrachting, de kennis van hetgeen men aan zichzelven, aan anderen en aan de samenleving verschuldigd is, ziedaar wat uitsluitend de beschaving bevordert, of liever, ziedaar de beschaving zelve. En nu staat het vast, dat dit alles den volkeren niet kan worden ingestort dan alleen door den christelijken godsdienst, derhalve kan alleen de christelijke godsdienst met vrucht het beschavingswerk ondernemen. Dat hebben zelfs met Larousse, dien men toch niet verdenken zal van te veel godsdienstigen zin, rationalisten getuigd, wanneer zij de beteekenis van het woord "beschaven" aangaven door te zeggen: beschaven beteekent maatschappelijke menschen vormen, en er dan bijvoegen: de christelijke godsdienst alleen werkt beschavend.

Ditzelfde getuigt door de daad de geschiedenis der geheele wereld, de geschiedenis ook van onzen tijd. Waar is men er ooit in geslaagd wilde volkeren aan de barbaarschheid te ontrukken, zoo zij niet werden

---

FEUILLETON.

UN COMPAÑERO DESAGRADABLE.

Na tempoe koe nan tabata traha promer ferrocarril na Inglaterra a socede es, koe lo mi bai conta.

Tabata un dia frioe den luna di November, tramerdia tres ora koe mi a a drenta den wagen koe tabata hiba pasageronan for di Edinburg na Leeds. Un hende sol tabata den e wagen noema. E tabata bistir na pretoe. Su cara no a gusta mi muchoe, p'esai mi a resolve di papia coe ne tantoe poco coe por.

Conforme nos a sali for di Edinburg e señor bieeuw a coeminza papia na un manera como nos a conoce otro muchoe anja caba.

"Mi ta contentoe, señor Wagham", e dici, "coe mi tin ocasion di tin un dos tres dia bo compaña."

Com e homber por sabi mi nomber? Nunca den mi bida mi a mirele, i e ta conoce mi!

"Mi mester bisa señor, koe mi no tin e honor di conoce bo, i p'esai mi ta pidi señor di bisa mi, com señor sabi mi nomber."

"Ta duel mi, koe esai mi no por bisa awor, pero mi por bisa señor un otro cos."

"Y kiko?"

"Koe bo ta haci e biage aki por nada, pasobra e señor, koe bo mester bai cerca dje, lo bo no haja na Leeds."

Mi admiracion a bira mas grandi. Com el a haja sabi koe lo mi bai na Leeds i koe mi tin di papia aja coe un un otro??

"Mi no ta comprende señor," mi dici, "com bo sabi toer esai."

"No ta necesario tan poco, pero mi ta segura bo, coe lo bo no haja señor Wuggridge na Leeds."

"Pordona mi, koe mi ta bisa francamente koe mi no ta kere bo. Mi tin un carta aki di señor Wuggridge den cual e ta scirbi mi, koe e ta warda mi dia 27 di es luna aki."

"Bo ta hera. Bo no tin ningun carta di señor Wuggridge cercà bo."

"Kiko bo ta bisa mi koe mi ta un ganjador?"

"Bo no tin di rabia tantoe. Ristra bo sacoe i lo bo mira koe mi tin razon."

Mi a haci esai, pero envano, pasobra mi no a haja ningun carta. E homber lo a hortele? Kiko mi mester a corda?

"Bo a horta e carta señor?"

"Lo mi no responde riba tal pregunta, cordando koe bo ta spantar i admirar."

"Ma na oenda e carta a keda anto?"

"Bo a merece, koe mi no ta responde, pero mi no kier tuma venganza. Bo no ta corda, koe bo a larga e carta ariba mesa den bo hotel na Edinburg?"

En berdad! Ma ta com e homber por a sabi toer e cos! Kende e ta!? Mi a toema proposito di no papia nada mas i p'esai mi a cohe un courant i a coeminza leza. "Semper mi a haja disgustozo ora hende ta leza den compañia di otro," e homber dici.

"Mi kier mira, cuantoe procento......

"Esai mi por bisa bo."

"Mi kier leza es koe La Reina a papia ajera den parlemento."

"Esai mi sabi for di mi cabez."

"Mi kier mira tambe cuantoe anja nos amigoe di mi tabatin ora el a moeri."

"Esai mi por bisa bo, e tabatin sesenta i siete anja."

Coe spantoe mi a mira, koe el tabatin razon. Dios grandi! Koe ki hende mi a papia!

"Mi no ta comprende com bo sabi toer cos, pero mi mester bisa, koe bo conversacion ta masjar desagradable.

"Semper hende a haja mi un bon compañero. Y com mi sabi toer esai no ta toca bo."

"Bo tin razon, i pa bo no fada mi mas mi ta bai sinta banda di cochero."

"Cochero ta muda."

"Mas mehor."

En berdad, e cochero no por a papia, i asina mi por a puntrele nada di mi compañero. Alafin nos a jega na un hotel. Mi a haja un camber huntoe coe dos señor i esai a gusta mi, pasobra awor mi tabata libra di mi compajero.

"Un mal anoche," un di nan dici, "esai no ta muchoe gustozo."

"No," mi a responde.

"Y peor, den ultimo tempoe bringan nan ta haci nan trabao akibande......

Malarga mi bebe un groc pa cajenta mi. Bo por troca un pida di ƒ 10?" el a puntra su amigo.

"No, el a responde, "pero señor padice."

"Coe gustoe, mi dici i a troca su diez florin. E dos stranjero a keda un mitar ora ainda i a sali. Poco poco mi wowo a sera i mi a pega sonjo. Cuanto tempoe mi a keda asina, mi no por bisa, pero ora mi a lamanta mi a mira mi compañero. Segur el a mira malcontentoe ariba mi cara, pasobra e dici:

"Mas koe mi compania no ta gusta bo, toch mi a percura, koe nan no a horta bo."

"Horta mi! Kende?

"E dos homberan, koe a papia aki coe bo, i koe a duna bo un pida placa falsoe."

El tabatin razon, mi a perde diez florin.

Su marduga nos a sigi nos camina i atardi nos a jega na Leeds, camina mi a drenta den un hotel.

Poco tempoe despues nan a bini bisa koe tabatin un señor pa papia coe mi.

"Ta kende?"

"El no a menta su nomber."

"Larga drenta!"

Cieloe Santoe! E mes homber a drenta. I mi a spera tantoe di no mirele nunca mas!

"Mi ta pidi pordon, señor e dici,

onderricht en gewonnen door mannen, die hun de Blijde Boodschap, het Evangelie, de verheven leer van Christus Jezus brachten? Getuige Europa in het begin der Christelijke jaartelling; getuige Azië, waar alleen de Katholieke priester den fanatieken Brahmanen en Boedhisten heeft durven weerstaan; getuige Amerika, waar zonder de hulp der missionarissen als boden des vredes de Spaansche wapenen niets vermochten; getuige thans Afrika, dat door den grooten geest van Kardinaal Lavigerie verchristelijkt wordt; getuige Australië, waar men den missionaris vinden kan op de verst afgelegen eilandengroep. En wanneer thans Europa groot gaat op zijne fijnere beschaving, wanneer Amerika boogt op de stoutste uitvindingen, dan moet daarvoor dank worden geweten aan den christelijken godsdienst, aan den beschavenden invloed der Katholieke Kerk, die dat alles heeft voorbereid.

Doch, wat wijzen wij op hetgeen elders geschiedt! ons eiland Curaçao zelf getuigt, dat de Katholieke Kerk, na het eerst voor den christelijken godsdienst veroverd en aldus den grondslag der beschaving gelegd te hebben, de verdere ontwikkeling niet tegenwerkt, maar bevordert. Of zal er, tenminste wanneer men den moed heeft onpartijdig te oordeelen en niet verblind is door godsdiensthaat, durven beweerd worden, dat de scholen, hier door Katholieke krachten opgericht en met Katholieke middelen onderhouden, dat de weeshuizen, onder ons door Katholieke priesters gesticht, dat de inrichtingen, waar de knaap uit het volk onder de leiding van een Katholiek priester zich bekwamen kan in velerlei ambachten, niet ten voordeele komen der beschaving van de Curaçaosche bevolking? Zoo ja, dan moet men wel ziende blind en hoorende doof zijn, of wel, ruwe haat en onverwinbare afschuw van alles, wat Roomsch en geloovig is, moet het verstand hebben verbijsterd en onbekwaam hebben gemaakt tot een rechtvaardige uitspraak.

Er bestaat buiten den christelijken godsdienst geen ware beschaving. En nu mag men zich beroemen—met of zonder reden, wij laten het in 't midden—dat men bedreven is in vele wetenschappen, zoo aan die vele één wetenschap ontbreekt, de wetenschap Gods, dan beschaven die wetenschappen niet, maar zij verlagen den mensch en brengen hem tot de oude barbaarschheid terug. Tot die barbaarschheid is reeds de eerste stap gedaan en zij kondigt zichzelve aan in het moderne heidendom, dat wij thans beleven.

Gode zij dank, dat de Kerk van Christus de wereld behoeden zal voor zulk een verval; Zij heeft de volkeren gebracht van de duisternis tot het licht; Zij zal ook de volkeren weten te bewaren in dat licht. Zij alleen vreest de macht der duisternis niet, omdat Haar Meester is het ware licht, hetwelk iederen mensch verlicht, die komt in deze wereld.

HULDE AAN PASTOOR VERBRAAK.

Men zal zich herinneren, dat ten vorigen jare te Batavia een commissie werd gevormd met het doel een passend huldeblijk en geschenk aan te bieden aan den zeereerw. heer H. C. Verbraak, sedert twintig jaren zielzorger op Atjeh. De commissie bestond uit overste Scheuer, majoor Feuilletau en den gepens. kapitein Van Vleuten. Zij verzond een circulaire, waarin zij om bijdragen verzocht en richtte zich daarbij tot officieren en soldaten van *alle* gezindten en rangen buiten het garnizoen van Atjeh, dat zelfstandig een bewijs van dankbaarheid aan den werkzamen zielenherder wilde geven. De hulde in die circulaire aan pastoor Verbraak gebracht is alleszins waard nog eens in herinnering te worden gebracht.

Na erop te hebben gewezen, dat de eerw. heer Verbraak twintig volle jaren zijne bediening op Atjeh had uitgeoefend, vervolgde de commissie aldus:

"In al die jaren heeft hij nooit, geen oogenblik, geaarzeld, om zich bloot te stellen aan de grootste gevaren, dáár waar zijn plicht hem riep; waardig voorbeeld op waardige wijze nu onlangs nagevolgd door zijn ambtsbroeder, den pastoor F. J. A. Voogel te Lombok. Noch vijandelijk vuur, noch cholera of andere hevig besmettelijke ziekten in hospitalen of bivakken hebben pastoor Verbraak ooit kunnen weerhouden, om een armen gewonde of stervende hulp en troost te schenken; en zulks, zonder zich daarbij vooraf te vergewissen, of de lijder al dan niet Katholiek was.

"Altijd even hulpvaardig, altijd bereid zieken of gewonden bij te staan, altijd gereed om, zoowel godsdienstigen als wereldschen troost te schenken, om te helpen en leed te verzachten daar waar hij maar kon."

Dat deze erkenning van pastoor Verbraak's werkzaamheid in breeden kring bijval vond, blijkt ten duidelijkste uit de snelle en algemeene adhaesie, welke het optreden der commissie ondervond. In de maanden tusschen Maart en Juli 1895 werd ingezameld f. 2067.36 uit alle oorden van den Archipel, en daaronder zelfs bijdragen van nu in Europa aanwezige gepensionneerde en gegageerde officieren en minderen, tot het N. I. leger behoord hebbende.

Een van de leden der commissie, de heer Van Vleuten, deelt nu in het *N. Bat. Hbl.* mede, dat in Europa zijn aangekocht, in overleg met Monseigneur W. J. Staal en pastoor Wenneker, een kostbare miskelk met schenkkannen, benevens Brevier en Missaal, beide prachtuitgaven. De boeken arriveerden in April te Batavia, de miskelk in Juli. Op den voet der kelk staat gegraveerd: "Aan Pastoor H. C. Verbraak 1874 — Atjeh — 1894. Uit erkentelijkheid voor toewijding en plichtsbetrachting. Het Ned.-Indische leger."

De geschenken worden te Batavia eenige dagen ten toongesteld en zullen daarna aan den civiel en militairen bevelhebber in Atjeh verzonden worden, met verzoek die door een commissie aan pastoor Verbraak namens het geheele Ned. Ind. leger te doen aanbieden. Tevens zullen daarbij gevoegd worden de na aftrek der onvermijdelijke onkosten resteerende gelden, ten einde den pastoor in de gelegenheid te stellen de noodige verfraaiingen en verbeteringen aan te brengen aan zijn kerk nabij Kota Radja, en zijn leerlingen en catechisanten feestelijk te onthalen, opdat de dag der aanbieding in waarheid worde een feestelijke dag voor den waardigen pastoor Verbraak.

Met een rechtmatig gevoel van blijdschap en fierheid zullen de katholieken van dit alles kennis nemen. Immers, in pastoor Verbraak wordt niet slechts een persoon gehuldigd, maar ook een zaak, een beginsel en een corps. De kloeke zielzorger van Atjeh staat daar voor ons als een dier velen, dier zéér velen, voor wie het leven geen andere beteekenis heeft, dan van weldoen en zelfopoffering.

Dat zulks wordt gewaardeerd, óok door hen, die niet tot de Moederkerk behooren, is een feit, waarover het alleszins gepast is onze vreugde uit te spreken. Het zal er, naar wij mogen hopen en verwachten, toe bijdragen, dat de vooroordeelen, welke nog bij duizenden tegen den Priester der Roomsche Kerk bestaan, worden uitgeroeid. Want de geest, welke pastoor Verbraak zoo heldhaftig zijn plicht vervullen deed, bezielt ook anderen, doet ook anderen, zij 't dan op minder in 't oog vallende of minder éclatante wijze, werken en zwoegen voor het welzijn des naasten. Bij allen staat hetzelfde beginsel op den voorgrond en dit beginsel schenkt de kracht der toewijding, waaraan men thans in Indië zoo edelmoedig hulde heeft weten te brengen.

Moge het den eerw. heer Verbraak gegeven zijn nog lange jaren zijn heilige bediening uit te oefenen en moge de eere, hem na een twintigjarige werkzaamheid toebedeeld, zijn weldadigen invloed op Sumatra's westkust nog verhoogen!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij de laatstelijk op Saba gehouden verkiezing is de Heer Thomas Holm tot landraad op dat eiland verkozen.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 7 dezer maand N°. 481 is de infanterist bij het garnizoen alhier B. van der Spuy, als marechaussée der 2e. klasse bij de brigade marechaussées alhier gedetacheerd.

Lyst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Matilda Sillié, Supriana Betman, Zoilo Lugo 2, Jerome P. Taplay Francisca Danis B., Elvira Vidal. J. Ma. V. P. Zuleta, Federico Moron, José Bonadiez, Manuel Antonio Ponce, J. A. Pinedo, Saturio Gonzalez, J. v. d. Singel, Cristina Leiva, Pacifico Segovia 2, Leonidas S. de Urdaneta, Maria Ignacio Z. de Urdaneta, Rafael Calivo E., Elena Delanoy, Francisco Escarra (aang.) J. B. Gorsira [aang.], Lindo Pereira [aang], Carlos H. Obediente (aang.)

Niet voor verzending vatbaar: Luis F. Mendoza.

Er schijnt meer licht te komen in de treurige zaak van den op Bonaire vermoord gevonden Marchena. Tot hiertoe heeft men geen spoor van een moordenaar kunnen vinden. De plaats, waarop het lijk gevonden is, gaf bij een nauwkeurig onderzoek niet de minste aanwijzing, dat daarop een worsteling zou hebben plaats gehad, welke allicht zou gebeurd zijn, indien de ongelukkige door een ander zou zijn vermoord, weshalve het gevoelen ook bij de justitie meer en meer veld windt, dat men hier aan zelfmoord moet denken.

***

Van wel ingelichte zijde meenen wij nog omtrent den op Rosa Flores plaats gehad hebbenden moord de volgende bijzonderheid te kunnen mededeelen. De vermoorde zou reeds geruimen tijd als een zoogenaamde heks bij het volk bekend hebben gestaan. Dat er voor den aanval reeds doodsbedreigingen tegen haar werden geuit en wel door een te Curaçao verblijf houdend familielid van den thans gearresteerden moordenaar, waarbij deze werd aangespoord een einde aan de zaak te maken, versterkt onze opinie, dat de justitie wel degelijk den waren dader gevat heeft; trouwens de beschuldigde heeft zelf zulk eene volledige verklaring afgelegd, dat er aan zijne schuld niet meer te twijfelen valt. Met spanning wordt zijn straf te gemoet gezien.

***

Reeds meermalen werd er door de hier verschijnende bladen op gewezen, dat het vuistrecht in onze stad meer en meer opgang maakt. Een feit zeker te betreuren, te meer, wanneer wij de beschaafde lui onzer kolonie zich zoozeer zien vergeten, dat zij, in strijd met de wet, in strijd met de eerste regels der welopgevoedheid zich zelf kort recht zoeken te verschaffen en dat op de publieke straat ten aanschouwe van den minderen man, die zulk "een standje" tusschen heeren alleraangenaamst moet vinden. Naar wij vernemen is de politie bij zulk eene deze week in de Breede straat plaats gehad hebbende aanranding tusschen beide gekomen en heeft van het voorgevallene proces-verbaal opgemaakt.

***

Onze lezers herinneren zich nog hoe wij in ons laatst verschenen nummer geheele instemming betuigden met het ingezonden stuk "Danshuizen" voorkomende in de Vrijmoedige. Ook wij vestigden de aandacht der autoriteiten op de ergelijke tooneelen waarvan onze stad dagelijks getuige is, en vroegen beteugeling van dit lichaam en ziel verdervend kwaad. Met een waar genoegen deelen wij dus onzen lezers mede, dat de Heer Procureur-generaal onzer kolonie reeds een begin heeft gemaakt met de bestrijding der verregaande publieke zedeloosheid.

Naar wij vernemen zijn een aantal vrouwen van verdachte zeden, meest alle van de naburige kust, naar hun land teruggezonden. Voorwaar een goed begin. Laten wij hopen dat de autoriteiten het bij dezen eenen maatregel niet zullen laten, maar buiten nieuwe veranderingen ook streng de hand zullen houden aan de reeds bestaande keuren op de dans en speelhuizen en voornamelijk op den door de wet verboden menschonteerenden tamboer.

***

Verleden week had het Weeshuis van S. Rosa de voldoening partij te mogen trekken van de technische bekwaamheid, die de kundige electrotechnicus H. v. den Brink Jr. ten zijnen voordeele kosteloos beschikbaar had gesteld. Een der machines voor hout en metaalbewerking, die langen tijd onbruikbaar was geweest en een ingewikkelde en zeer accurate reparatie behoefde werd door genoemden Heer in den korten tijd van twee dagen geheel en volkomen bruikbaar gemaakt. De Directie van het Weeshuis zeer dankbaar voor den bewezen dienst, verzoekt ons door ons Blad daaraan publiciteit te geven, hetwelk tevens kan strekken als een aanbeveling voor de grondige zoo

---

"pero si bo ta scirbi miss Sharp un carta, coemindele anto pa mi."

"Esai lo mi no haci! mi a grita furioso, "i com bo sabi koe lo mi scirbi miss Sharp?"

"Mi a corda asina. Majan mi ta spera mira bo cerca Silvertops."

No ta posible pa bisa mi lezadornan com mi tabata admira.

El tabata sabi toer cos. Mi kier a scirbi Miss Sharp i majan lo mi bai bisita Silvertops.

Dia sigiente mi a bai na cas di señor Wuggridge, ma........ el no tabata aja. E homber bieeuw tabatin razon.

Atardi mi a bai bisita Silvertops i mi ta mira mi companjero converza coe Esposa di Silvertops.

"Mi bon amigoe, e dici, "mi ta contentoe di mira bo.

Mi no a responde.

"Y com ta coe toer amigo na Edinburg?"

"Bon señora."

"Yonkman," e bieeuw dici, papia berdad. Bo mester sabi koe señorita Alice ta sufri masjar di color di djente."

"Haci mi fabor i larga mi mes responde."

Lo mi no conta toer nos conversacion. E bieeuw no a papia mas coe mi, i esai a gusta mi. Mi a keda mas largo koe mi tabata kier promer, cordando di puntra Silvertops kende e homber bieeuw ta, pero el a keda sinta i mi no por a keda mas. Mi a toema despedida i ante bieeuw dici: "Adios mi amigoe.

Lo dura awor un dos tres seman promer mi ta mira bo, ma e solemnidad mi ta bin mira."

"Ki solemnidad?"

"Ai no bofon. Cominda miss Sharp i bisele koe lo mi bini."

Mi a comprende, kiko e homber kier bisa. El a papia di mi casamentoe.

Un dos tres palabra ainda i mi historia a caba. Dia koe lo mi casa a jega, i e homber bieeuw a cumpli coe su palabra. E homber stranjo tabata papa di mi esposa. Algun siman pasa el a jega Inglaterra trobe despues di a haci un biage largue den henter Europa i Azie. Na Edinburg el tabata den mes hotel coe mi. Aja el a tende mi nomber i a haja sabi, koe lo mi casa coe su jioe.

Wuggridge tabata un bon amigoe di djele i el a scirbiele conforme el a mira su carta ariba mesa den mi camber.

El no a larga di haci mes biage coe mi solemente pa conoce mi mas i mas bon, i ora el a tende, koe lo mi bai bisita Silvertops el a percura di ta aja. Mi no tin di pone mas acerca, koe dia mi a casa el a offrece mi 25,000 florin i mi no tin di bisa koe esai a kita muchoe di mi malcontentoe.

Nunca mi esposa a rabia pasobra su papa a haci asina. Y ami? Kiko mi tin a haci?

... a pordonele toer cos,

—o—

theoretische als practische kennis van den Heer H. v. den Brink Jr.

* *

De Directie van het Colegio Sto Tomás, altijd er op uit, om de kinderen aan hare zorgen toevertrouwd, niet alleen het nuttige maar ook het aangename te bezorgen en de droogte der studie af te wisselen met het blijde der ontspanning, had de gelukkige gedachte verleden Zondag den beroemden goochelaar Enireb uit te noodigen in de groote zaal van het College eene voorstelling zijner kunst te geven.

Natuurlijk van Sonnambulisme of magnetisme was geen sprake; want, ofschoon aangaande die zaken het laatste woord nog wel niet gesproken is, bewandelt de Directie toch blijkbaar liever den veiligsten weg: de voorstelling bleef dus bepaald tot eenige goocheltoeren.

Te zeven uur begon de voorstelling, welke duurde tot half elf. Maar als een droom snelden de uren voorbij, zoo alleraangenaamst wist Enireb zijn volkje bezig te houden. Nu eens gierden kleinen en grooten het uit van de pret, dan weer verbaasde de goochelaar allen door zijne ongeevenaarde vlugheid, vooral toen hij een overvloed van bonbons en koekjes voor den dag tooverde en uitdeelde, in één woord hij liet hun een avondje doorbrengen, waarop ze zich kostelijk amuseerden en dat de jongelui niet spoedig vergeten zullen.

Welgemeend waren dan ook de dankzeggingen, die eene commissie uit de leerlingen aan de Directie aanbood, terwijl een enthusiastisch "Leve de groote Enireb" de hoogst aangename vertooning besloot. Wij twijfelen niet, of wederkeerig zal ook de groote Enireb aangename herinneringen van zijn dankbaar auditorium hebben medegenomen.

NEDERLAND.

Bij koninklijk besluit is benoemd tot commandeur in de orde van Oranje-Nassau Z. D. H. Mgr. C. J. M. Bottemanne, Bisschop van Haarlem.

—Uit Batavia seinde men Zaterdag, 15 Aug. aan 't *N. v. d. D.*:

De tocht naar Lepong is afgeloopen. Toekoe Oemar is naar het binnenland gevlucht.

De troepen zijn nu alle teruggekeerd. Gedood 1, gewond kapitein Van Thiel en drie beneden den rang van officier.

Betreffende diezelfde expeditie ontving de *N. R. Ct.* een hiermede overeenkomend telegram, en verder dit bericht:

Men zegt dat Toekoe Baid zijne onderwerping aangeboden heeft.

—Officieel wordt nu ook bericht dat licht gewond is de 1e luit. der infanterie J. Spoel.

Het volgende Regeeringsbericht is Zaterdag, 15 Aug. bekend gemaakt:

Toekoe Oemar, in Lepong vervolgd, vluchtte door een bergpas in de richting van Lamberoi. Een gevecht vond plaats met Oemar's achterhoede, die eene sterke heuvelstelling had ingenomen. Een Afrikaansche fuselier gesneuveld: een officier en 3 Europeesche fuseliers gewond. De vestiging van Oemar vernield. Troepen alle teruggekeerd.

—In een telegram aan de *N. R. Ct.* wordt verzekerd, dat de Luit-Kol. van den Generalen Staf C. P. J. van Vliet benoemd is tot Gouverneur van Atjeh, en dat de benoeming zal ingaan na het verstrijken van zijn verlof. Het blad acht zelf bevestiging van het bericht noodig.

— De majoor A. Conradi en de kapiteins E. A. Van Romondt, A. Charlouis en J. H. Teunis, van de landmacht in West-Indië, zullen tegen 1 Jan. den dienst met pensioen verlaten. Daarmede stond in verband de aanvragen van een hoofdofficier en van kapiteins van het leger hier te lande om naar West-Indië te worden gedetacheerd.

BUITENLAND.

Rome.—Keizer Wilhelm heeft naar Napels aan kardinaal San Felice, wiens toestand zorgwekkend was, geseind, dat hij den Hemel smeekt, dat zijn voor de Napolitanen zoo kostbaar leven behouden blijve. De toestand van den kardinaal is iets verbeterd.

—Op den feestdag St. Joachim, patroon van den Paus zijn uit alle deelen der wereld telegrammen van gelukwenschen aan Leo XIII gericht. Tegen den middag heeft de Paus de kardinalen, de prelaten en een groot aantal leeken ontvangen, die hem kwamen feliciteeren. Z. H. onderhield zich met de kardinalen en prelaten over verschillende onderwerpen en vooral over de katholieke actie in Italië. Z. H. hield eene lofspraak op wijlen kardinaal Monaco La Valetta en heeft inlichtingen gevraagd over het aanstaande Eucharistisch congres te Orvieto en over het anti-vrijmetselaars-congres te Trente. Eindelijk heeft Hij zijn steun beloofd voor de ontwikkeling der katholieke missien in Syrië en Zuid-Afrika. Eene depatie van den Kring van St. Pieter te Rome heeft een prachtigen bloemruiker aan Z. H. aangeboden. Het St. Joachimfeest is in de kerk van den H. Ignatius plechtig gevierd. De Paus heeft de armen van Rome op dit feest niet vergeten.

—De benoeming van Mgr. Aristide Renaldini tot nuntius te Brussel is officieel. Hij was van 1887 tot 1893 internuntius in den Haag.

—Ook op Maria Hemelvaart was er groot feest in de eeuwige Stad. Mgr. Goossens celebreerde in de basiliek van het H. Kruis een pontificale H. Mis ter gelegenheid van het eeuwfeest der kruistochten, dat herdacht werd. 's Avonds werden alle kruisen, op de torens en gevels der kerken geïllumineerd, benevens de talooze beeltenissen der H. Maagd, zoodat bijna geheel de stad in een zee van licht gehuld was.

Italie.— De verloving van den Kroonprins (Prins van Napels) met de beeldschoone, 23jarige Prinses Helena van Montenegro is thans officieel te Cettinje en te Rome afgekondigd, waar deswege groote vreugde heerscht. Het Montenegrijnsche Vorstenhuis munt uit door kloekheid van ras en regelmatigheid van gelaatstrekken, terwijl de kleinzoon van den "Re-Galantuomo," in zijn uiterlijke verschijning, zekere decadentie vertoont. Men mag dus de keuze zeer gelukkig noemen. Vooral bij Vorstenhuwelijken wegen dergelijke overwegingen, al geven zij niet altijd den doorslag, gelijk blijkt, toen Von Bismarck zich te vergeefs verzette tegen het "bederven zijner prachtige Hohenzollern's" door eene alliantie met het kleine gewas aan het Hof van St. James.— Koning Alexander van Servië zal nu wel spoedig om eene der andere Prinsessen komen. De stoep van den "Konak" in de Zwarte Bergen wordt gladt.—Prinses Helena moet nu, van Grieksch-orthodox, Katholiek worden,—het omgekeerde geval dus dan met den Bulgaarschen Kroonprins Boris.

Frankrijk. — De minister van van Buitenlandsche Zaken heeft officieel meegedeeld, dat, "de keizer van Rusland de uitnoodiging aan hem door den president van de republiek gericht aannemende, zich in den aanvang van de aanstaande maand October naar Parijs zal begeven.—De keizer en de keizerin zullen, komende van Engeland, zich te Cherbourg aan wal begeven."

Aangezien het bezoek aan den president der Republiek een officieel karakter draagt, behoudt de regeering zich voor alle noodige maatregelen te nemen voor de organisatie der plechtigheden en feesten welke te dezer gelegenheid zullen plaats hebben.

Het is waarschijnlijk, dat de president der republiek aan boord van den kruiser *Dupuy-de-Lôme* den czaar van Cherbourg uit in zee te gemoet zal gaan. Het gerucht loopt, dat het Middellandsche-Zee-eskader onder admiraal Gervais zich eveneens bij die gelegenheid naar Cherbourg zal begeven, als de toestand op Kreta het namelijk toelaat.

Men verzekert te Parijs, dat de czaar bedankt heeft voor het aanbod van de Fransche Regeering om het paleis van den Quai d'Orsay tot zijn beschikking te stellen, maar zijn intrek zal nemen in de Russische ambassade. Dit hotel wordt geheel en al voor de vorstelijke personen gereserveerd. Ook de kerk in de rue Daru, waarheen zij waarschijnlijk zich zullen begeven den dag hunner komst, 6 of 8 October, wordt gerestaureerd. Het verblijf te Parijs duurt echter slechts drie á vier dagen.

— Aan het station Saint-Lazaire te Parijs is onlangs een moordaanslag gepleegd op een Italiaan. Een vijftigtal italiaansche landverhuizers zaten te wachten op het vertrek van den trein naar Havre, toen te 3 uur een persoon de wachtkamer binnenkwam en de Italianen begon uit te schelden. Plotseling riep hij: "Ik moet Carnot wreken", waarna hij met een mes in de hand op een der Italianen toeliep en dezen het mes in den buik stiet. De Italiaan zakte zwaar gewond ineen en werd naar het hospitaal Beaujon gebracht. De moordenaar werd in hechtenis genomen. Hij verklaarde, Lucien Lesur te heeten, en gaf als beweegredenen van zijn misdaad op zijn voornemen om Carnot te wreken, die door een Italiaan vermoord is.

-- De president der Fransche republiek is van zijn reis in Bretagne te Parijs teruggekeerd. De reis had een zeer kalm verloop. Op de gebruikelijke wijze, beleefd, maar zonder eenige geestdrift werd de heer Faure ontvangen. Van zijn kant was de president correct als altijd. De begroetingen wist hij op gepaste wijze te beantwoorden, een enkele maal roerde hij zelfs een gevoelige snaar en aan de bisschoppen, die hem complementeerden, gaf hij den titel, welke hun toekomt. Voor 't overige droeg zijn tocht echter geheel een wat de Franschen noemen "caractere laique.

De heer Faure, hoofd van een christelijke natie, bezocht op zijn reis door een der meest godsdienstig gebleven provinciën geen enkele maal een kerk! De angst voor het anti-religieuze radicalisme was oorzaak, zegt de *Univers*, dat hij aan de katholieke Bretagners dat bewijs van eerbied jegens God en jegens hen-zelf onthield. Toch is de heer Faure geen godsdiensthater. Hij is een scepticus, die, als gewoon burger, om zijn vrouw en dochter te behagen, wel de kerk zou hebben bezocht, maar thans als hoofd van den Staat geen enkel tempelgebouw durfde binnengaan, sidderen als hij doet bij de gedachten, dat men hem verdenken zou voor God het hoofd te buigen!

Maar de Heer Faure heeft dan ook, bij al zijn correctheid, de harten der Bretagners niet veroverd. Er was iets leegs, iets kouds in deze geheele reis, welke van den eersten tot den laatsten dag elk godsdienstig kenmerk miste. De „verwereldlijking" vierde hier weder een harer treurige, neerdrukkende, ootmoedige triomfen....

Inmiddels deed zich nog een curieus incident voor tijdens het bezoek van den president te Fougères. De heer Faure overhandigde daar aan de Superieure van een congregatie, welke aan doofstomme kinderen onderwijs geeft, de roset van „officier de l'instruction publique" als loon voor de vele diensten door hare inrichting bewezen. Toen dit geschied was en de president zich wilde verwijderen, nam de zuster het woord om zich te beklagen over den zwaren druk, welke de tegenwoordige belasting aan kloosters en congregaties oplegt. De president verwees haar naar den minister van Justitie, die hem vergezelde en aan dezen waardigheidsbekleeder zette de superieure uiteen, welke enorme sommen zij had te betalen nl. 7000 fr. aan belasting en 4000 fr. aan boeten, doordat zij niet op tijd aan hare verplichtingen had kunnen voldoen. De Minister spoorde de superieure aan aan de wet te gehoorzamen, maar tevens aan den minister van Financiën een petitie te zenden, om van de boete ontheven te worden, welke petitie met de grootste welwillenheid zou worden onderzocht.

De overste dankte den minister voor zijne woorden, maar verklaarde niet afzonderlijk te kunnen handelen, daar zij op dit punt verbintenissen had met andere congregaties.

Duitschland.—Weer een treurig ongeluk met een Duitschschip, ditmaal geen pantserschip of Marinevaartuig, maar het bekende pleizierjacht van den Keizer, "Meteor," dat bij een wedstrijd te Solthsea, Engeland, in aanvaring kwam met een ander jacht, de "Isolde," ook aan een Duitscher, Vrijheer Von Sedwitz, toebehoorend. De "Meteor," liep met zulk een vaart op de "Isolde" in, dat zij geweldig werd beschadigd en, wat het droevigst is, de aan boord zijnde eigenaar werd gedood. Keizer Wilhelm zal het zich, zonder twijfel, zeer aantrekken.—Nader meldt men: De "Isolde" werd door "Meteor" getroffen, toen zij voor een ander jacht trachtte uit te wijken. De boegspriet van de "Meteor" veegde als het ware, over de "Isolde" heenstrijkend, masten, zeilen en manschap weg. Aanstonds werden booten uitgezet, om de zinkenden te redden. Baron Von Sedwitz bleek zwaar aan het hoofd gekwetst en bloedde uit de ooren. Hij overleed spoedig. De "Meteor" bleek onbeschadigd. Kaptein Gomes, die haar commandeerde, beweert, dat de "Meteor" niet tijdig genoeg wijken kon, omdat de "Brittannia," waarmede zij in wedstrijd was, niet tijdig op zij ging.

—Prins Max van Saksen, die onlangs tot priester werd gewijd, heeft in de koninklijke hofkerk te Dresden voor de Hoogmis zijn eerste predikatie gehouden. De kerk — zegt de *Frankfurter Zeitung* —was stampvol, en het woord van den prins-priester maakte, zoowel om zijn inhoud als door de voordracht, een diepen indruk. Met een krachtig orgaan, verstaanbaar tot in de uiterste hoeken, vol gloed en zelfs voor de eenvoudigsten begrijpelijk, behandelde de jeugdige priester het Evangelie van den Zondag: de genezing van den doofstomme, en vond in de lichamelijke doofheid en stomheid van den man uit het Evangelie, die door het woord des Heeren: *Ephpheta* plotseling werd genezen, aanleiding om te spreken over de geestelijke doofheid en stomheid van het hedendaagsche menschdom, over de lauwheid in de *belijdenis* des geloofs en der waarheid en over de traagheid en de onverschilligheid in het [illegible] daarvan.

Ook over ons — zeide de gewijde redenaar —is bij het Doopsel het *Ephpheta* uitgesproken, en de priester heeft met ons gedaan gelijk Christus deed met den doofstomme. Toch zijn wij wederom doof en stom geworden tegenover de waarheid. Ook in het Sacrament der Boete is dat *Ephpheta* gesproken, maar desniettegenstaande zijn wij opnieuw aan den doofstomme gelijk geworden. Geweldig geeselde de redenaar de zoogenaamde "groote wereld", die zeer goed leugentaal weet te spreken en laster, die den mond weet te gebruiken tot oorblazerij en tot lofprijzing der werken van zinnelijkheid en genotzucht, en die de woorden van leugen en verleiding met evenveel gretigheid aanhoort. Maar om te luisteren naar de waarheid, om het geloof openlijk te bekennen, daartoe is zij te traag of door eigen schuld te zwak. Met welsprekenden drang wendde de redenaar zich tot de ouders en andere overheden onder zijn gehoor, hen vermanende, de kostbare gave der waarheid, die van het ware geloof, in de hun toevertrouwde jeugd zorgvuldig te bewaken, voor de ooren dier kinderen het gehoor en voor de tong de spraak te bewaren, opdat niet door hun schuld één enkele ziel zoude verloren gaan. Ook thans moest het *Ephpheta* wederom over de wereld worden uitgesproken, opdat zij de ééne waarheid aanhoore en erkenne en, na deze erkend te hebben, ook moedig belijde. Overal wordt de waarheid gesmaad of wel door de leugen verstikt, overal de dorstende van de bron der waarheid weggesleept door het bederf der wereld, door slechte voorbeelden, goddeloos onderwijs en verderfelijke lectuur. Daarom moge God andermaal over ons het *Ephpheta* uitspreken, opdat de waarheid overal verkondigd en door de wereld niet alleen vernomen, maar ook erkend en beleden worde.

de waarheid, die alleen en uitsluitend is te vinden in de katholieke Kerk. Herinnerende aan de jongste Encycliek des H. Vaders, wendde de gewijde redenaar zich tot hen die nog buiten den éénen schaapstal van den goeden Herder ronddwalen. De Kerk — zeide hij — houdt hare armen wijd uitgestrekt, om allen die tot haar terugkeeren met liefde te ontvangen. Moge God tot alle afgedwaalden en ongeloovigen zijn *Ephpheta* spreken, opdat hunne ooren geopend en hunne tongen ontbonden worden!

Over den machtigen indruk dezer predikatie — zegt de liberale *Frankfurter Zeitung* — en over de onverschronken geloofsbelijdenis van den Prins is slechts één roep van eerbied en bewondering.

Volgens de *XXe Siecle* zal prins Max zich naar Engeland begeven, om daar in een katholieke parochie de H. Bediening uit te oefenen.

Belgie. — Te Brussel zijn wielerwedstrijden voor vrouwen gehouden. Er deden een twaalftal wielrijdsters uit Parijs, Londen en Brussel mee.

In den wedstrijd over 10 K. M. kwamen vier der deelneemsters te vallen, een hutspot van gebroken machines en stukken. Het liep vrij ongunstig af. Mej. De Savigny kreeg verwondingen aan de beenen, aan de voeten en aan de handen. Mej. Solarje kreeg een ernstige wond aan het rechteroog, en verder een groot aantal kneuzingen; Mej. Raylo bezeerde zich aan de knieën. Mej. Eylée kwam er nog het best af. Ze kreeg eenige kneuzingen, maar kon toch op een andere machine weer doorrijden.

Van de rijwielen bleef niet veel heel. In denzelfden wedstrijd, eenige tonden verder, gebeurde alweêr een ongeluk: Mej. Dutrieux en mej. Aecou vielen. De eerste werd opgenomen en weggedragen met een aantal kneuzingen en ontvellingen en met verwonde knieën; de tweede was verwond aan den rug.

De dames moesten liever maar een wedstrijd in de fraaie handwerken dan in de onfraaie voetwerken houden! Dat is veel minder gevaarlijk.

ADVERTENTIEN.

LA FUERZA DEL ALIMENTO.

Las personas robustas son aquellas que toman y digieren alimento bueno y nutritivo. Si caen malas es porque se debilitan y probablemente la causa de su debilidad es el no digerir bien el alimento que toman.

El veneno de las enfermedades se adhiere con mas facilidad á una naturaleza gastada y débil que á una robusta. El cuerpo endeble no posee fuerza vital suficiente para rechazarlo mientras que el robusto puede hacerlo.

Por lo tanto si queremos gozar de buena salud es menester tener precaución de ver que el alimento que tomamos sea nutricio y además que lo digeramos bien. Si tomamos alimento que nuestro estómago no puede digerir se vuelve veneno y nos infecta con enfermedades. Todo esto nos lo han explicado. Pero si no tenemos muy buen apetito y no tomamos bastante alimento resulta que perdemos carne y fuerza y en tal caso lo más probable es que nos ataquen otras enfermedades.

Así es que si no acudimos al Jarabe Curativo de la Madre Seigel nos encontramos entre la espada y la pared; es decir, si comemos mucho nuestro estómago no se halla capaz de hacer una buena digestión y resulta que es tanto veneno que introducimos en el cuerpo; en contra si comemos demasiado poco no siendo suficiente para poder mantener nuestras fuerzas estamos propensos á ser víctimas de desórdenes peligrosos.

Todo esto puede evirtarse tomando el Jarabe Curativo de la Madre Seigel pues entonces podremos comer la cantidad necesaria para poder mantenernos fuertes y el dicho Jarabe ayudando á la digestión evita que el alimento se vuelva veneno.

La siguiente carta de Doña Dolores Huet y Dragó ha sido publicada para probar lo que antecede: —

"Hace dos anos tuve un ataque de influenza que descompuso mi estómago aunque entónces no lo noté. Después de algún tiempo sentí dolores en la cabeza y el invierno pasado tuve otro ataque de influenza que me dejó mucho peor que el anterior. Padecí terriblemente de dolores de cabeza, una tos seca, mucha expectoración, dolores en los hombros y riñones y todo esto acompañado de una gran debilidad en todos los miembros.

"Llegó hasta cierto punto que no pude continuar con mis quehaceres. Como estaba convencida que mi enfermedad provenía del estómago leí uno de sus libros sobre el Jarabe curativo de la Madre Seigel y creyendo que me haria bien empezé á tomarlo en Enero último y á la presente gracias á Dios y al Jarabe me hallo completamente restablecida. (Firmado) Dolores Huet y Dragó, Alcalá, 24 de Noviembre de 1895."

Esta señora cojió la influenza porque su cuerpo estaba en un estado demasiado débil para resistirla y los síntomas venenosos que siguieron fueron causados por el alimento que no habia sido digerido. Tan pronto como su estómago empezó á digerir en regla recobró sus fuerzas y su salud.

Otro caso de enfermedad causada por falta de fuerzas es el de Don Domingo Ascencio quién dá una descripción de su estado en los términos siguientes: —

"Durante los meses de Febrero y Marzo del año pasado hice uso de dos botellas de su Jarabe con el objeto de tratar de parar una hemorragia de bastante gravedad que habia sido causada por almorranas y de la cual estaba padeciendo. El resultado fué notable. Si no la paró instantáneamente á lo menos he venido experimentando una gran mejoria hasta la presente. Quedé tan satisfecho del resultado que á mediados de Setiembre último estando padeciendo de dolores agudísimos en el estómago compré una botella grande de la misma medicina y tengo mucho gusto en decir que despues de tomarla por espacio de 15 dias no he sentido más dolores hasta el dia de hoy. Ahora tengo un mal en el cútis y si tuviera posible tomaria algunas botellas más en la seguridad que me curaria radicalmente. (Firmado) Domingo Ascencio, Torremocha, 10 de Enero de 1896." (1)

BEKENDMAKING.

De alhier bestaande Districts-Commissie voor het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in Nederland en de Koloniën wendt zich weder vol vertrouwen tot de ingezetenen van Curaçao met verzoek voor de over eenige dagen te houden collecte ruime bijdragen te willen afzonderen, en daardoor deze menschlievende, edele, echt nationale instelling te steunen.

Curaçao, 7 September 1896.

Namens de Commissie,
De Voorzitter.
FERGUSON.
De Secretaris.
VAN DER MEER.

ATTENTIE.

Te koop en tegen ruil gevraagd

POST- en PORTZEGELS, OVERDRUKKEN en BRIEFKAARTEN van

— CURACAO. —

Referencies bij alle 1ste klasse handelaren.

ZENDINGEN worden ten SPOEDIGSTE verwacht.

ADRES:

C. E. GABRIEL
Gravenstraat La B N°. 36,
Paramaribo-Suriname.

J. H. M. Ellis,

ARTS.

Genees- Heel- en Verloskundige is dagelijks te consulteeren van 8—9 's morgens en van 3—4 's namiddags. Voor minvermogenden van 7—8 's morgens.

FORT AMSTERDAM.
Telephoon N° 167.

ATENCION!

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London.
Cerveza blanca, marca Bass } embotelladas por M. B. Foster & Sons Limited, London.
" negra " Guiness }
Tabaco de Royal Cigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & Co London.
" " Prime Lager Bier } St. Pauli Brauerei Bremen.
" " Prime Pilsener Bier }

Unico Agente en Curaçao,
CHERIE SAAL.
Otrobanda.

SIGAR
"LA BELLA VENEZOLANA"

SOLAMENTE DI HAJA CERCA

I. S. SCHEIDELAAR

CAJA GRANDI—OTROBANDA

E sigarnan di es marca aki ariba ta trahá coe di mas grandi cuidao di masjar bon calidad di tabaco; nan tin un gustoe agradabel, i nan lo ta bendé pa prijs masjar barata di f 1.75 pa caha di 50 sigar.

Bin cumpra anto e sigarnan

—"La bella Venezolana"—

pa combenci boso di nan bon calidad.

AVISO.

Buen agua de algibe, entregado á domicilio á 90c de florin el bocoy.

donde
J. R. WELHOUS.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libre de Explosion, Humo y Mal Olor.
— De Venta Por —
Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

ATENCION!

Como el koe ta suscribi a experimenta, koe e ya renombrado sigaman

"La Bella Venezolana"

ta ser falsificá, el a hajé obligá di docna un papel di su firma na cada cahita, lo caai por garantiza cumpradornan di legitimidad di es sigánan:

"Mi ta pidi toer hende di poné bon atencion, koe e papel coe mi firma na e tapadera no ta kibrá.

J. S. SCHEIDELAAR.

Corsouw, 31 di Juli 1896.

M. B. GORSIRA & Co

— HEERENSTRAAT —

Tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancias renovado por todos los vapores.

Novedades.

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Caracas		Venezuela		Philadelphª		Caracas		Venezuela		Philadelphª	
Vertrekt van New York....	Aug.	4	Aug.	13	Aug.	22	Sept.	2	Sept.	12	Sept.	23
Komt aan te Curaçao	„	10	„	19	„	28	„	8	„	18	„	22
Vertrekt van „	„	11	„	20	„	29	„	9	„	19	„	29
Komt aan te Pto. Cabello	„	12	„	21	„	30	„	10	„	20	Oct.	0
Vertrekt van „	„	12	„	22	„	31	„	11	„	21	„	1
Komt aan te La Guayra..	„	13	„	23	Sept.	1	„	12	„	22	„	3
Vertrekt van „ ..	„	17	„	26	„	4	„	15	„	26	„	6
Komt aan te Pto. Cabello	„	18	„	27	„	5	„	16	„	27	„	7
Vertrekt van „	„	18	„	27	„	5	„	16	„	28	„	7
Komt aan te Curaçao	„	19	„	28	„	6	„	17	„	29	„	8
Vertrekt van „	„	19	„	29	„	8	„	18	„	30	„	9
Komt La Guayra aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te setten en in te nemen	„	20	„	30	„	9	„	19	Oct.	1	„	10
Komt aan te New-York....	„	26	Sept.	5	„	15	„	25	„	7	„	16

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van Curaçao....	Aug.	11	Aug.	20	Aug.	29	Sept.	9	Sept.	19	Sept.	30
Komt aan te Maracaibo....	„	12	„	21	„	30	„	10	„	20	Oct.	1
Vertrekt van „	„	16	„	26	Sept.	5	„	15	„	27	„	6
Komt aan te Curaçao......	„	17	„	27	„	6	„	16	„	28	„	7

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouw en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.